

PROMOCIÓ DE LA SUBSTITUCIÓ DE BOSSES D'UN SOL ÚS PER ELEMENTS REUTILITZABLES. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Campanya *Mercat Zero Envasos* a Mollet del Vallès (Catalunya)

Descripció

Mollet del Vallès és un municipi de la comarca del Vallès Oriental que té una població de 51.294 habitants¹. Del 30 de març al 30 de juny de l'any 2023, amb el suport de la Diputació de Barcelona i l'Agència de Residus de Catalunya, es va iniciar una campanya per reduir l'ús de plàstics d'un sol ús al mercat municipal anomenada "A Mollet, adéu als plàstics d'un sol ús", amb la col·laboració de l'alumnat de 3r d'ESO de l'Institut Aiguaviva i emmarcada en la iniciativa "Mercat Zero Envasos".

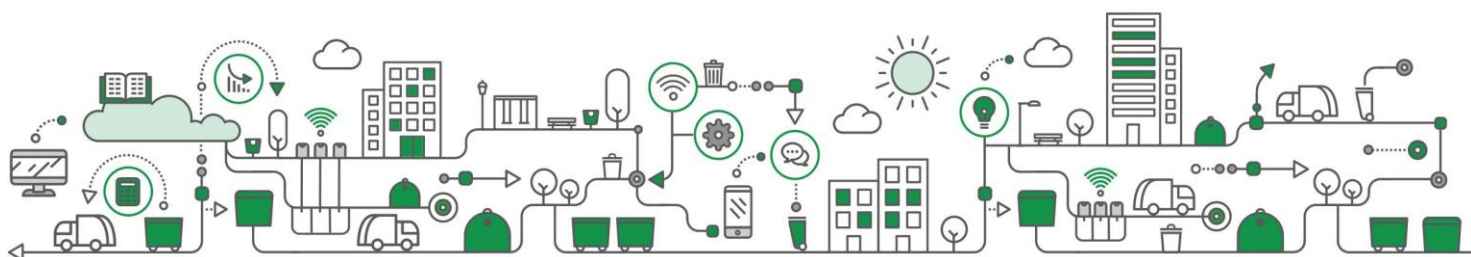

Figura 1. Cartell de la campanya Mercat Zero Envasos. Font: Ajuntament de Mollet del Vallès, 2023

La campanya va consistir en dues fases. La primera fase, anomenada *Donar a conèixer* tenia per objectiu estudiar quin era l'ús dels envasos d'un sol ús al mercat municipal, la percepció per part dels paradistes i intentar buscar diverses alternatives i accions per a la reduir-ne la generació, tant en el servei al consumidor com en la gestió interna. En aquesta fase es van realitzar les següents accions:

- Disseny d'una enquesta dirigida als paradistes per tal de recopilar el nivell de coneixement dels paradistes sobre les causes de generació d'envasos d'un sol ús tant a

¹ Idescat, 2022.

nivell general com al mercat, les possibles solucions i motivacions per reduir-ne la seva generació, la quantitat de bosses d'un sol ús i reutilitzables usades setmanalment, la quantitat de clients que porten bosses reutilitzables, i mesures per reduir l'ús bosses d'un sol ús, safates, carmanyoles, capsos, i paper film. Aquesta enquesta va ser elaborada per part de l'alumnat participant que va ser format prèviament en matèria de realització d'enquestes.

- **Primera sessió de cocreació amb l'assistència única dels paradistes:** es van portar a debat les problemàtiques que impulsen l'ús de bosses d'un sol ús al mercat i possibles solucions. En aquest sentit, entre les causes d'ús de bosses d'un sol ús es troben el desconeixement de les quantitats emprades per part dels paradistes i la clientela, o la inexistència del recàrrec sobre les bosses de plàstic. En aquest sentit, els assistents de la reunió van proposar la instal·lació de papereres de recollida selectiva al mercat o la realització de campanyes per informar la clientela directament.
- **Segona sessió de cocreació amb l'assistència de paradistes, alumnat, participants del Consell de Ciutat i representants dels Serveis Tècnics Municipals:** es van presentar les propostes ideades per l'alumnat i pels paradistes, així com accions dutes a terme a altres mercats municipals del territori, i es van portar a debat les propostes més votades.

Figura 2. Primera (esquerra) i segona (dreta) sessions de cocreació. Font: Ajuntament de Mollet del Vallès, 2023.

La segona fase, anomenada *Creació d'una campanya de comunicació*, va tenir la finalitat de difondre i conscienciar sobre la necessitat de canviar d'hàbits a l'hora de fer la compra i animar a la ciutadania a comprar al mercat amb els seus propis envasos i bosses reutilitzables. Aquesta fase, va ser desenvolupada per l'alumnat de l'institut implicat en la campanya, i va consistir en les següents accions:

- Creació d'una falca de radiofònica.
- Reconversió d'una parada on es van exposar diferents tipus d'envasos de plàstic i el temps estimat de descomposició, segons la seva tipologia.

Figura 3. Parada amb informació sobre el temps de descomposició de diferents envasos d'un sol ús. Font: Ajuntament de Mollet del Vallès, 2023.

- Habilitació d'un **punt d'informació** amb fotografies dels impactes que es deriven de l'abandonament de residus al medi marí. Paral·lelament, des del mateix punt també es va fomentar la participació de la clientela del mercat a un joc a través del qual es podia omplir un passaport que, posteriorment, permetria l'accés a un sorteig de diferents tipologies d'envasos reutilitzables (bosses de tela, etc.).

Figura 4. Punt d'informació al mercat. Font: Ajuntament de Mollet del Vallès, 2023.

Resultats

El desenvolupament de la present campanya ha estat valorada de forma positiva per part del consistori, de manera que es proposa que esdevingui un projecte d'aprenentatge anual. No obstant això, l'Ajuntament encara no disposa de dades relatives a reducció de la generació de residus i l'evolució en l'ús del nombre d'envasos reutilitzats.

En relació a les incidències sorgides, es va detectar una manca de preparació per part de l'alumnat a l'hora de realitzar les enquestes, traduint-se en una baixa qualitat dels resultats. Malgrat això, la valoració feta pels estudiants de la participació en el projecte és positiva, mostrant un fort entusiasme per les parts més pràctiques de la campanya, encara que van expressar la seva disconformitat cap al format no presencial de les sessions informatives prèvies informatives, i van assenyalar la necessitat d'incrementar-ne el component pràctic.

Per altra banda, la primera sessió de cocreació va concloure sense haver arribat a cap acord, no obstant això es van recollir els punts de vista i potencials alternatives per combatre l'ús de plàstics d'un sol ús al mercat. A la segona sessió va haver-hi una interacció dinàmica i profitosa entre els agents implicats, arribant a la tria d'algunes propostes que seran presentades a l'equip de govern municipal al setembre de 2023. Malgrat una conclusió exitosa d'ambdues sessions i que la interacció amb els paradistes va ser qualificada de forma positiva, a causa de la manca d'agilitat en l'aplicació de les accions exposades durant la primera sessió de cocreació, la seva implicació va decaure amb el temps.

Així mateix, l'alt nombre de passaports omplerts va evidenciar una bona rebuda de la segona fase de la campanya per part de la ciutadania, que mostraven interès en la participació.

El desenvolupament de la campanya va suposar un cost total de 24.000€, part del qual va ser sufragat a partir de l'atorgament de la subvenció de l'Agència de Residus de Catalunya en el marc de la convocatòria de prevenció i preparació per a la reutilització de residus municipals.

Més informació

Ajuntament de Mollet del Vallès
Contacte: Maria Busquets Feu
Correu electrònic: mabustquets@molletvalles.cat

